

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Éves 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

A cserkész.

A gödöllői világtáborozással mindannyi-
uk érdeklődésének középpontjába kerültek
a különös kalapos, zöld inges, hosszú bo-
tyákkal, különleges zászlócskával, hátzísákkal

felőni az a 30 főnyi csapat és hogy 25 év
mulva már róluk fog beszélni az egész világ,
hogyha ők közös táborozásra gyűlnek össze
valahol.

ami egyébbel felszerelt jövő-menő, kiránduló
csapat, kiknek röviden, jó magyar szóval
„cserkész” a nevük.

Ezelőtt kerek 25 esztendővel, amikor egy
angol tábornok, *Baden-Powell* lord maga köré
gyűjtötte azt a 30 fiut, akikkel elkezdte a
cserkész-munkát, bizony senki sem gondolta
akkor, hogy 15 év leforgása alatt 2 millióra fog

Vajjon mi is a titka a cserkészzet e lavina-
szerű hirtelen előre törésének? Vajjon mi az
oka annak, hogy nap-nap után egyre többen
és többen lesznek minden országban ilyen zöld
inges, furesa egyenruhás fiúk? S vajjon miért
büszkék minden országban a vezető államfér-
fiak és nevelők egyaránt arra, hogy ott is, ná-
luk is vannak ilyen cserkészfiúk?

Baden-Powell, a cserkészet megalapítója.

Azonnal értjük s tudjuk a választ e kérdésekre, anélkül, hogy valaki hosszasan bizonyítgatta volna ezt nekünk, mielőtt megfigyeljük, hogy mit is énekelnek ezek a fiúk menetelés közben:

„Tetre készen állj! Törj előre!
Szent, új utak hű keresője!
Népünk reménye, gondja, vágya,
Bennünk talál visszhangra, szárnyra!
Szívünk lángja úgy lobogjon,
Mint hő napfény az égi bolton,
A gondok sűrke árnya eltűnt,
Tavasz vidám dalára keljünk!
Tetre készen állj! Törj előre!...

A cserkészduló e néhány sorában benne lüktet pompásan az egész cserkész-munka lé-

nyege. Mert ez a mozgalom azért tömöríti az ifjúságot, azért foglalkozik velük, hogy a lelküket megacélozza, testük erejét, ügyességét fejlessze, lelkük tisztaságát megőrizze, hitüket növelje és a másokért való szeretetszolgálatukat állandóan gyakorolja.

A cserkészfiúra kötelező az úgynevezett *cserkész-törvény*, melynek hűségese megtartását ki-ki esküvel fogadta meg, amikor jött a nyét, a cserkész-liliomot vezetőjétől átvette. És ez a cserkész-törvény minden népnél különböző megszövegezésű, lényegében mindegy ugyanaz. A magyar cserkész-törvény például így hangzik:

1. A cserkész egyeneslelkű és feltétel nélkül igazat mond. A cserkész szava esküt ér.
2. A cserkész hiven teljesíti kötelességét.
3. A cserkész, ahol tud, segít.
4. A cserkész minden cserkészt testvéreknek tekint.
5. A cserkész másokkal szemben gyöngyös magával szemben szigorú.
6. A cserkész szereti a természetet: jó állatokhoz és kíméli a növényeket.
7. A cserkész feljebbvalóinak jó lelkű és készségesen engedelmeskedik.
8. A cserkész vidám és meggondolt.
9. A cserkész takarékos.
10. A cserkész testben-lélekben tiszta.

A cserkészletben a lényeg a cserkész-törvény minden egyes pontjának hűségese megtartása. Minden fiú csak addig tekinthető cserkésznek, amíg e törvények szerint él.

A cserkészek ruházata csak arra való, hogy eltüntesse a hovatarozandóság szerinti különbséget. Mégis a cserkész egyenruhájának jelentős szerepe jut a gyűrűbe szorított cserkésznyakkendőnek. Valahányszor a cserkész leteszi a nyakkendőt, arra gondol: „Mikor cselekedtem, mit mulasztottam a mai napon?”

Vajjon a gödöllői cserkész világtáborozáson az esténként nyugovóra térő cserkészfiúk lelkében milyen tervek születnek meg, amikor nyakkendőjüket leoldva e kérdés felett tényleg rengenek: „Miképpen pótolhatnók ki és tehetnek jóvá a jóban történt sok ezer mulasztást e világban!”

Legyen tanácsosuk az Úr! Hogy ne csak keressék a jövő szent, új utait, de azt megtalálva el is induljanak azon Isten nagyobb cselekedésére!

Róma — az örökké ifju város.

Róma, az örök város, már nem egyszer az emberiség történelmének a központja.

Első nagy szerepét akkor játszotta amikor a római birodalmának a fővárosa volt. Ebből a városból s ennek a városnak szelleméből sugárzott ki a hosszú latin korszaknak az alatt Európára az első civilizáció s az igazi műveltség, amely minden későbbi fejlődésnek az alapjává lett.

Másodszor akkor került Róma a világtörténelem központjába, amikor a kereszténység városa lett s a római birodalom betölthette a legnagyobb történelmi hivatását: azt, hogy a kereszténység gyors elterjedésének a keretét adja.

Egy ezredév után pedig ismét Róma a világ közepe: amikor a pápák földi uralmának a központján innen indult el a világkörüli hódító útjára az egész emberi művelődés ujjászűrése az antik Róma művészi és irodalmi emlékeinek felidézésével.

Nem csoda, hogy megszületett a híres közmondás, hogy: minden út Rómába vezet.

Ezt a közmondást most egyre többször idézik azok, akik hiszik és hirdetik, hogy Róma dicsőséges multjához hiven most újra világtörténelmi szerephez jut. Olyan szerephez, mondják, — mely az emberiség történelmében új és nevezetes fejezetnek lesz a címe.

Akik ezt hiszik és hirdetik, arra hivatkoznak mindenek előtt, hogy az az új állami és társadalmi rend, melyet Mussolini, a nagy olasz államférfiu megalapított, már az alatt a tiz év alatt is, amióta fennáll, a legnagyobb sikerrel dícselkedhetik. Olyan kérdéseket oldott meg, amelvek máshol mindenütt az államok fejlődésében a legnagyobb fejlődést és a legtöbb gondot okozták. Mindenekelőtt utját állotta az elítéltséget hirdető kommunizmus rombolásának. Ennek az első nagy győzelemnek az alapjában visszaadta az olasz népnek a hitét: az új Olaszországban lángol ma a legmagasabbban a nemzeti öntudat s a történelmi multjának dicsőséges emlékei itt hatnak legjobban jelen alkotó erejére.

A legfőbb érv azonban amellelt, hogy a fasiszta Olaszország a maga belső rendjének megteremtésénél többet tett s világtörténelmi hivatást fog betölteni, az a növekvő hatalom s egyre nagyobb szerep, melyet Mussolini s ő rajta keresztül a fasiszta Olaszország a nemzetközi politikában játszik.

Amióta Mussolini kezdeményezésére és javaslatára megszületett az ugynevezett négyhatalmi egyezmény s ezzel a világ sorsának intézését a négy európai nagyhatalom: Olaszország, Németország, Franciaország és Anglia vette a kezébe, ezt a szerepet azok is megkapják, akik különben az olaszországi állam és gazdasági rendnek az esküdt ellenségei.

Csak, aki szem előtt tartja ezt a háttérképet, értheti meg jól annak a szoros szerződéses

viszonynak az értelmét és jelentőségét, amely őt esztendeje a nagy Olaszország és a kis Magyarország között fennáll.

Messze vezetne az okokat felsorakoztatni, de felesleges is: történelmi tény immár az, hogy az új Olaszország hatalmi befolyásának a gyakorlását a Duna medencéjében kezdte meg. Európának abban a részében tehát, ahol az ötvenmilliós osztrák-magyar birodalom helyét öt kis nemzeti állam foglalta el, melyek halálos ellenségekként néztek akkor már tiz esztendeje egymásnak a szemébe.

Öt közül háromnak — a győzteseknek — a pátronusa Franciaország. Az új olasz politika befolyását, amelyet a Duna medencéjére gyakorolni akar, arra alapította, hogy a mindenkitől elbagyattottak, a legyőzöttek mellé állott. Első sorban a kis Magyarország mellé, amelynek ezekben az időkben egyetlen barátja s egyetlen rokona Európában nem volt.

Talleyrand, Napoleonnak egykori híres külügyminisztere mondotta, amikor száz évvel ezelőtt az akkori új európai rendnek az egyensúlyát keresték: a béke igazán béke s tartós csak akkor lehet, ha nem ismer sem legyőzötteket, sem győzteseket...

Minden jel arra vall, hogy az eddigi sok zavarnak s növekvő békétlenségnek a legfőbb oka valóban az volt, hogy a népek egyik csoportja tulságosan nagy győzelmet aratott, a másik nagyon is mélyre került.

Hogy az európai politikának merre fog vezetni az útja, azt ki tudná megmondani? Még jósolni is nehéz és hálátlan feladat. A Duna-medencében az a helyzet, hogy két hatalmas, de testvér nemzet befolyása áll egymással szemben: az olaszé és a franciáké. Ha ez a szembekerülés azt fogja jelenteni, hogy a Duna medencéjében helyreáll a népek gazdasági erőinek és lelki békéjének az egyensúlya, akkor a veszedelem, melyet ebben a szembekerülésben sokan láttak, a fejlődésnek lehet az alapja.

Gömbös, a magyar miniszterelnök, néhány héttel ezelőtt Rómában járt. Hosszan tárgyalt Mussolinivel, az olasz nemzet vezérével. Ugyanabban a teremben tárgyalt, hol néhány nappal azelőtt aláírták a négyhatalmi egyezményt, az európai politika új marsrutáját. Ebben a hatalmas teremben, amelynek a falán a velencei korszak világtérképe függ, mostanság egyre többen fordulnak meg azok közül, akik a világ folyásának új és biztos medret keresnek.

Sokan találgtatják ma világszerte, hogy ezen a találkozáson mi történt. Akár mi történt is azonban, bizonyos, hogy Európa legnagyobb és legkisebb hatalmának a találkozása és barátkozása már önmagában véve is, minden politikai találgtatás nélkül is jelentős lépést jelent az igazi békének az útján.

Dr. Sulyok István.

Külföldi

A magyar miniszterelnök Romániában. Gömbös miniszterelnök több napra terjedő római tartózkodása s az azalatt folytatott tanácskozások a híradások szerint — teljes eredménnyel jártak. Első sorban sikerült a magyar mezőgazdasági termelés részére az eddiginél nagyobb mértékben biztosítani piacot Olaszországban. Ennek különösen nagy a jelentősége az idén, amikor, főképpen a gabónatermelés, mennyiségben s még inkább minőségben elsőrendű. Ezenkívül megállapítást nyert a tárgyalások alapján, hogy a két ország között a viszony változatlanul jó s Olaszország a négyhatalmi szerződés aláírása után is minden erejével támogatja Magyarországot jogos követeléseit mind a külpolitikai és gazdasági, mind a katonai egyenjogúság kérdésében. Gömbös hazaérkezése után rádióüzenetben közölte útjának sikerét a magyar közönséggel és ezzel jelentékenyen megerősítette kormánya helyzetét.

Tárgyalják a revíziót? Olasz, angol s részben francia újságok hírei szerint ez év szeptember havában a népszövetség tanácsülésén foglalkozni fognak a békeszerződések revíziójának kérdésével. Ez természetesen nem jelent rögtön revíziót. Ellenkezőleg: hosszú évek komoly munkája kell ahhoz s amellet a gazdasági helyzet megjavulása, hogy ezt a nagyfontosságú kérdést általános melegezésre lehessen intézni. Mégis, már az, hogy ez a hír napfényre jutott — egymagában mutatja a viszonyok változását. Ebben bizonyára része van az angol képviselők fellépésének, akiknek

száma már majdnem másfélszázra szaporodott s akik határozottan kívánják a békeszerződések felülvizsgálását.

Ausztria védelme. A német repülők állandó légi látogatásokat tesznek Ausztriában s minden alkalommal ezer számra dobálják le az osztrák kormányt gyalázó szövegű cédulákat. Ez az eljárás legfeljebb háboruban volna menthető, de békében s még hozzá egymással barátságban élő államokban elkövetve nagyon súlyos sérelem. Megtorlásért az osztrák kormán a népszövetséghez fordult s ennek következményeként az európai nagyhatalmak jegyzékben fogják felhívni a német kormányt az eljárás ismétlődésének megakadályozására.

Amerika és a szovjet. A két állam szorosabb gazdasági kapcsolata már a közel jövőben bekövetkezik: a szovjet sok milliárdos megrendelést fog tenni Amerikában, természetesen több évre felosztva s ezzel szemben nyersanyagokat ad Amerikának. A gazdasági összeköttetés újrafelvételével együtt fog járni a Szovjet-kormány elismerése is.

Magyar-szerb közeledés. Ez előtt két évvel Magyarország igyekezett jó viszonyt teremteni déli szomszédjával, amellyel hajdan évszázadokon át élt szoros szövetségben és fegyverbarátságban. Ennek a törekvésnek nem volt sikere. Most szerb politikusok hangsúlyozzák a magyar barátkozás szükségességét a képviselőházban is, a szenátusban is, kiemelve, hogy a két ország gazdasága kiegészíti egymást s így egymásra utaltságuk teljes. Bizonyára Magyarországon kellően fogják értékelni ezt a közeledést s ha ezt a szerb kormány is programjává teszi, a jó eredményt biztosítottnak lehet tekinteni.

Egységes birodalmi pénz. az angol birodalomban. Megtorlásának gondolata a már meglévő szervezett gazdasági egységek önkényét következik s azonfelül arra is szolgál, hogy a nagy birodalmat szabadítsa meg a pénzügyi változásból származó gazdasági hátránytól. A tervet majdnem bizonyosan meg fogják valósítani, s nagyon jó lesz — az angoloknak.

Belpolitikai hírek

Megszűnt az ostromállapot. Utóbbi időben híresztelték, hogy a kormány meg fogja hosszabbítani az ostromállapotot. A hírek nem bizonyultak valóknak. Az ostromállapotról szóló törvény hatályát megszünt. Ugyanis határozott időre szavazták meg és kikinttelt arra, hogy királyi rendelettel nem hosszabbítható meg az ostromállapot önmagától megszűnt. A bukaresti újságok egyöntetűen megállapítják, hogy Romániában rend van és ez felesleges is lett volna a törvény meghosszabbítása.

Betiltották a belényesi kultúrnapot. A belényesi Magyar Dalkör zászlószentelési ünnepre akart rendezni. Az ünnepségre résztvettek volna a következő egyesületek: Nagyszalonta Iparos Dalkör, Nagyvárad-i Cs. és Kir. Gárda, Nagyvárad-i Gárda, Nagyvárad-i Magyar Dalkör, Réti Ref. Egyházi Énekkar, Várad-Velencei Róm. Kat. Dalkör, Várasfenesi Ref. Egyházi Énekkar, Belényesi Magyar Dalkör. A nagyarányúra tervezett ünnepségen megjelent volna a magyar közéletünk több kiválóbbjai között dr. Inczédy János. Ödön a Romániai M-

Dalosszövetség elnöke, Sulyok

István ref. püspök, dr. Hauber

Pál esperes-plebános, Tárca

Bertalan főtitkár. Az ünnepség

rendezésén Bányai József bel-

ényesi karnagy fáradozott. Az

ünnepséget azonban nem lehetett

megtartani, mert a prefektus kö-

zölte Jakab Viktor református

lelkésszel, hogy a zászlóavatási

ünnepélyre kiadott engedélyt

visszavonja. Kezdetben formai

okokra igyekezett hivatkozni,

azonban ilyen formai indok nem

volt felhozható. Majd megmon-

dotta, hogy akadt egy pár bel-

ényesi román, akik kívánták a

betiltást. Kiderült aztán, hogy az

ünnepség céljaira kibérelt szin-

háztermet a román nemzeti-pa-

rasztpárt vasárnapra lefoglalta.

Egyszerűen elrekvirálták erre a

napra, azzal, hogy valami ifju-

sági gyűlést akarnak ők tartani.

A rekvirálás nyilvánvaló célja

az volt, hogy a diszhangversenyt

semmi körülmények között ne

lehesen megtartani. Még abban

az esetben se, ha a kormány,

vagy valamelyik felsőbb hatóság

a betiltást nem engedné meg,

azonban az egész kulturnap le-

tiltását elvégezte a prefektus. A

biharmegyei Magyar Párt a pre-

fektusnál a betiltás ellen lépése-

ket akart tenni. Azonban igen

érdekes, hogy a prefektust nem

lehetett megkapni Nagyvára-

don. Sem pénteken sem szomba-

ton. Nem volt otthon. Távolléte

arra volt jó, hogy ne lehessen

nála eljárni.

A Magyar Párt megyei elnök-

sége a következő táviratot in-

lézte a belügyminiszterhez:

— A belényesi Magyar Dal-

kör zászlóavatása alkalmából

prefektusi engedély alapján ju-

lius 30-án dalosünnepélyt akar-

tak a biharmegyei magyar dalár-

dák tartani Belényesen. A vár-

megyei prefektus azonban ma-

két nappal az ünnepség előtt az

PATKÁNYOK ELPUSZTÍTÁSÁRA

Egerek, mezei egerek által oko-

zott károk megszüntetésére:

HASZNÁLJUNK.

Gyártja: Egger & Co. Részvénytársaság Vegyészeti Gyár Cluj-Kolozsvár

THALLIN-pasztét

THALLIN-buzát

HASZNÁLJUNK.

engedélyt visszavonta s a dalár-
dák kulturünnepélyét betiltotta.
A magyar kisebbség kulturális
szabadsága ellen történt hatósági
önként ellen ünnepélyesen tiltá-
kozunk. A Magyar Párt bihar-
megyei szervezete.

A liberálisok kormányválsá-
got jósolnak. A liberális politi-
kusok körében beszélnek, hogy a
kormány ősszel távozni fog. A
liberálisok természetesen azt jó-
solgatják, hogy ők következnek
kormányra.

Érdekes fejlemények egy disz-
polgárság körül. Gusti, vallás-
és közoktatásügyi miniszter
részt vett a csiki tanítók nyári
tanfolyamának ünnepélyes be-
zárásán. A gyergyószentmiklósi
interimár-bizottság meg akarta
tiszteletelni Gusti minisztert és meg-
választották a város diszpolgá-
rául. Az ügy azonban ezzel nem
ért véget. Egy gyergyószentmik-
lósi ügyvéd megfellebbezte a
miniszter diszpolgárságát. A fel-
lebbezésben elő van adva, hogy
Gusti miniszter Gyergyószent-
miklósnak nem tett semmi kü-
lönösebb szolgálatot és az in-
terimár-bizottságnak különben
sem lett volna joga diszpolgári
címet adományozni, mert ez a
jog csak az állandó választ-
mányt illeti meg. Ezen az ala-
pon a fellebbező kérte, hogy
Gusti miniszter diszpolgárságát
azonnal semmisítsék meg.

**Ha sikert akar elérni,
hirdessen a**

„MAGYAR NÉP”-ben!

Hírek

Jégeső pusztított Udvarhely-
megyében. Rövid ideig tartó
szép idő után Udvarhelymegye
egyes részein jégeső és hatalmas
zivatar vonult végig. A dió-
nagyságu jég Kányádon és a
szomszédos községek határában
okozott súlyos károkat. A ter-
més nagyrésze e jégveréses he-
lyeken teljesen megsemmisült.

Nagy meleg volt július végén
egész Európában. Több heti hű-
vös időjárás után, július hónap
utolsó hetében beköszöntött a
kánikula. Egész Európában
nagy meleg volt. Európa nyu-
gati államaiban a hőség követ-
keztében sok ember meghalt.
Varsóban egy napon a hőmér-
séklet árnyékban 43 Celziusz
fok volt. Ilyen hőmérséklet csak
a forró égőv alatt szokott elő-
fordulni. Erdélyben a legna-
gyobb meleg nem közvetlen nap-
sugáron, hanem árnyékban
mérve 33—35 fok volt. A nagy
meleggel kapcsolatban sok he-
lyen zivatarok voltak.

Megint felülvizsgálják a rok-
kantakat. A minisztertanács el-
rendelte, hogy a 80 és 100 szá-
zalékos rokkantakat újból vizs-
gálják felül. Az ilyen rokkanta-
kat Bukarestbe fogják hívni fe-
lülvizsgálat végett. A kormány-
nak ezt az intézkedését ember-
telennek tartjuk, mert az ebbe
a csoportba tartozó rokkantak,
vagy teljesen vakok, vagy pedig
kezeiket-lábaikat vesztették el
a világháboruban. Teljesen hi-
ába való dolog és ember kin-
zás, tehát ez az újabb felülvizs-
gálat.

Kettős számunk.

A sok árvíz miatt, amelyek újabban különösen a Regátban okoztak óriási károkat lapunknak papírral való ellátása csak késedelmesen történhetik. A Magyar Nép jövő heti számához nem tudtuk a papírt kellő időre biztosítani és így kényszerüsből kettős számot kell kiadnunk. Igyekeztünk az oldalszám növelésével kárpótolni olvasóinkat. Lapunk következő számát igyekezni fogunk úgy szétküldeni, hogy olvasóinkat kellő időben tájékoztassuk a világban folyó eseményekről.

Megtalálták Keresztelő Szent-János sírját. Egy angol régészeti társaság Palesztinában régészeti kutatásokat folytat. A kutatók megkapták Keresztelő Szent-János sírját, ahova Herodias király a szent ember fejét eltemette. A sír a Samaria-hegyen van, és a sír falán egy kép mutatja azt a jelenetet, mikor Keresztelő Szent-Jánost megölik.

Minisztertanácsi határozat szabályozta a vásárjáró falusiak árulási jogát. Közöltük a Magyar Nép előző számában, hogy Aszófővármegyében több helyen kitiltották a piacról a magyar deszkaárusokat. A panaszokra a kormány minisztertanácsán határozatot hozott, amely megszünteti az Alsófehérmegyeihez hasonló visszaéléseket. A rendelet a hivatalos közlöny, Gazeta Oficiala július 13-áról keltezett 158-i számában, a 4633. oldalon jelent meg és a következőképpen szól: Az 1933 június 14-én kelt 716. számú minisztertanácsi napló alapján megengedtetik, hogy Alsófehér-, Arad-, Bihar-, Krassó-, Kolozs-, Hunyad-, Szörény- és Tordamegyéknek havasi és hegyes vidékein levő községek és járások lakóinak, hogy házaló kereske-

dést üzhessenek háziipari, valamint fakészítményü árukkal (deszka, zsindely, gerenda, szálfák, fejszék, csebrek, kádak, szőlőkarók, szövőszékek, szénafavilla, lapátok, székértengelyek, stb.), ugyszintén cserépedényekkel, faszénnel, gyümölcsessel, mésszel, gypjuval, bundákkal, kész ködmönökkel, kivéven az 1852. évi császári patens rendelkezéseit. A fentebb felsorolt áruk szekeren is szállíthatók. Felhatalmaztatnak a megyei és községi hatóságok, hogy a fentebbi vidékek lakóinak házaló kereskedésre jogosító igazolványokat állítsanak ki és pedig minden korlátozás és taxa fizetés nélkül. — Az illető községek magyar vezetőségei, illetőleg a megyei vezetőségek feladata felhívni az érdekelteket, hogy az itt előirt igazolványokkal megfelelően legyenek felszerelve.

Károly király és Mihály vajda Erdélyben jártak. Károly király és Mihály vajda Nagybányára érkeztek, hogy szemlét tartsanak a gödöllői cserkész ünnepségekre induló román cserkészek fölött. Károly király és Mihály vajda több napig tartózkodtak Nagybánya környékén és részt vettek a cserkészek indulási ünnepén. Innen Károly király váratlanul nagy kísérettel Tusnád fürdőre érkezett. A király egy napig tartózkodott Tusnád vidékén és kirándult a Szent-Anna tóhoz is. Az uralkodó nagy elragadtatással nyilatkozott a táj szépségeiről.

Rádióhullámokkal konzervált élelmiszerek. Egy londoni laboratóriumban fontos kísérletek folynak, amelyek célja az élelmiszereknek rádió hullámokkal való konzerválása. — A rádióhullámok megakadályozzák az élelmiszerek romlását. A fontos kísérleteket egy fiatal magyar tudós, dr. Szathmáry Zsigmond vezeti, aki évekkal ezelőtt *Tolnai Világlapja* munkatársa volt.

Az egyházi adókat az állami adóhivatalok is behajthatják. A kultusztörvény 30-ik szakasza alapján az állami adóhivatalok felhatalmazást kaptak, hogy az egyházi adókat felhajthassák. Az egyházaknak jogukban áll a behajtandó összegekről jegyzéket készíteni és azt átadhatják az adóhivataloknak behajtás végett. Az adóhivatal az egyházi pénztárakkal havonta egyszer köteles elszámolni.

Nem szabad arany- és ezüsttárgyakat kivinni. A pénzügyminiszter szigorú rendeletet intézett a határon lévő vámhivatalokhoz. A pénzügyminiszter elrendeli, hogy a vámtisztviselők a legszigorubb módon ellenőrizzék az arany és ezüst tárgyak kivitelét. A rendelet nem vonatkozik azokra az ékszerekre, amelyeket az útasok magukkal viselnek. Ahogyan ismerjük a vámoknál uralkodó elvámolási rendszert megjósolhatjuk, hogy a rendeletről nagyon sok kellemtelensége fog származni az útasoknak.

Bukarestben megalakult a magyar evangélikus egyházközség. A Bukarestben lakó evangélikus magyarok két évtizede küzdenek, hogy egyházközséget tudjanak alapítani. Most végre sikerült az egyházközség megalakítása. Az alakulógyűlés előtt istentiszteletet tartottak. A református elemi-iskola dísztermében. Ez volt Bukarestben az első magyar evangélikus istentisztelet. Istentisztelet után kezdődött a gyűlés, amelyen több mint kétszázan jelentek meg a hívek közül. Az evangélikus egyházkerület részéről Sipos András alesperes vett részt a bukaresti gyűlésen.

Terjesszük a
„Magyar Nép“-et!

Új könyv.

„Hittem, azért szólottam“ címen Vásárhelyi János kolozsvári lelkésznek, püspökhelyettesnek új könyve jelenik meg. Vásárhelyi János ez új könyvében 30 prédikációját, 20 eszkatészi beszédét és 25 temetési beszédét adja ki. A könyv a Minerva könyvkiadó vállalat közismerten gondos, izléses kiadásában jelenik meg. Ára előfizetőknek 200 lei. A könyvre való előjegyzéseket lapunk szerkesztősége is elfogadja és közvetíti. A könyv megjelenésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Nem tudják eloltani a kiskapusi gáztűzet. Szakértők megállapítása szerint a kiskapusi gáztűz eloltására irányuló munkálatok nagyon hosszú idő múlva fognak eredményre vezetni. Egyik napon a hatalmas gázfáklya rövid időre elaludt, de az öröm nem tartott sokáig, mert négy-öt óra múlva a gáz megint kitört és meggyult. Ekkor 30 vagon cementes keverékkel próbálták meg eloltani. Ezt az anyagot az ujonnan fúrt kút csövébe préselték, hogy a gáz fészket tömjék el. A gáz azonban a kitörési nyíláson át a 30 vagon cementes anyagot kidobta és 10 kilométeres körzetben finom, langyos homokkal szórta be a környéket. Egyelőre tehát a változatlanul tartó tűz eloltására gondolni sem lehet, minthogy ismét hosszú napokra van szükség, hogy az oltáshoz szükséges új anyagokat Bukarestből meghozassák. A tűz eloltásának első pillanataiban az volt a látszat, hogy a hatalmas fáklya kisebb lánggal ég, azonban később a kitóduló gáztömegek magukkal vitték az oltáshoz használt cementkeveréket is. A fojtóanyag utjában magával vitte a kráter szélét és így mint-

egy 7 méterrel tágitotta ki a kráter nyílását, úgyhogy jelen pillanatban sokkal hatalmasabb lángoszlop festi biborszínűre az eget. A legújabb megállapítások szerint a robbanás helyén naponta 14 millió köbméter gáz megy veszendőbe. Ennek értéke egészen alacsonyan számítva 14 millió lej. Szakértők állítása szerint a gázömlés állandóan erősödik és valószínűleg csak akkor fog megszűnni mikor a gáz teljesen kifogyott a gáztartó rétegből.

Halálos szerencsétlenséget okoztak Vásárhelyen a cirkuszi elefántok. A Kludsky-cirkusz Marosvásárhelyre való bevonulása alkalmával sajnálatos szerencsétlenség történt. Az elefántok láttán egy bérkocsis lova megvadult és vad vágatással kezdett száguldani. A vágató ló nekiszaladt Molnár Péter fuvaros szekerének. Molnár olyan súlyos ütést kapott, hogy rövid szenvedés után meghalt.

Megrongálták Szilágysomlyón a hősök emlékművét. A szilágysomlyói hősök emlékművét, amelyet 1916-ban állítottak fel a háboruban elesett hősök emlékére dinamittal fel akarták robbantani. A robbantás az emlékmű tetején levő Turul-madarat megsemmisítette.

A magyar ökölvívók legyőzték a román ökölvívókat. Budapesten tartották meg a magyar és román ökölvívók mérkőzését. A versenyt a magyarok nyerték meg.

Miklós herceg nem repül át az óceánon. Közöltük lapunkban, hogy Miklós román herceg óceán repülésre készül. A herceg valószínűleg lemond tervének keresztülvételéről, mert édesanyja, Mária királynő nem szívesen egyeznék bele, hogy fia ilyen veszedelmes ultra induljon.

Tanítók figyelmébe! Az elemi iskolai tankönyvek ellen évek hosszú során át igen sok oldalról és teljesen indokoltan elhangzott panaszok arra indították a „Minerva“ Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. igazgatóságát, hogy az erdélyi református Egyházkerület igazgatótanácsával egyetértőleg új tankönyveket irasson és hozzon forgalomba. A részvénytársaság felkérésére Lőrinczi Ferencz, Felméri Sándor, Bedeleán Diomed, Ferenczi Gábor, Kali Sándor és Ősz Sándor megírták az elemi iskolák I–IV. osztálya részére szükséges összes tankönyveket. Ezeket a tankönyveket a közoktatásügyi miniszterium ez év július havában engedélyezte. A tankönyvek közül az *I. osztályos Abc. Felméri Sándor szerkesztésében*, külön román todalékkal, továbbá a *II. osztályos magyar olvasó és egyéb tudnivalók könyve*, — a *III. osztályos Magyar Olvasó, Magyar Nyelvtan és Természettudományok könyve* és végül a *IV. osztályos Magyar olvasó, Magyar nyelvtan, Természettudomány és Földrajz tankönyve* az iskolák megnyitása előtt feltétlenül elkészül és a tanítás céljaira rendelkezésre fog állani.

A legkiválóbb tanügyi szakferfiak által összeállított tankönyvek az érvényben lévő tanterv figyelembevételével úgy vannak össze állítva, hogy azok a magyar tannyelvű elemi iskolák igényeit minden tekintetben kielégítik s a tanítók munkáját nagyban megkönnyítik. A több oldalról előre beszerzett bírálatok szerint ezek a tankönyvek az eddig megjelent összes hasonló tankönyveket minden tekintetben felülmulják.

A kiadó részvénytársaság megkeresésre ismertetési példányokat küld.

A Marosba fulladt egy szolgálégény. Szabó Mihály enyedi szolgálégény a Marosban fürdőzött. Fürdés közben beuszott a folyó közepe felé. Az örvény elragadta és csak másnap akadtak a szerencsétlen ember holttestére.

Óriási kárt okozott a Pruth folyó áradása. A Pruth folyó a sok esőzés miatt megáradt. Az áradás következtében 80 ezer hold terület viz alá került. Sok községet az áradat teljesen elöntött. A kárt kétszázmillió lejre becsülik. A kormány katonaságot küldött a veszélyeztetett vidékre, hogy a katonák védőgátakat emeljenek az árviz ellen.

Új vasuti vonalat építenek Resicza és Karánszob között. Resicza és Karánszob között 350 millió lej költséggel új vasuti vonalat építenek. A vasutivonal építését a resiczai vasművek végzik. Az új vonalnak három év alatt kell elkészülnie.

Repülőgép szerencsétlenség történt Bukarest közelében. Bukarest közelében két gyakorlatozó katonai repülőgép lezuhant. Egy főhadnagy és egy őrmester súlyosan megsebesültek.

Egy millió kilencszázezer lejes büntetés kovakőért. Simon Mór kolozsvári lakosnál házkutatást tartottak. A pincében kilencezer kovakövet kaptak. Simont egy millió kilencszázezer lej pénzbírsággal sújtották.

A robogó gyorsvonat elütött egy szekeret. Turnu-Severin mellett a temesvári gyorsvonat egyik vasuti átjárónál elütött egy szekeret. A szekeren egy öreg gazda és egy leánya ültek. Mindketten meghaltak. A vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a szerencsétlenséget az őr gondatlansága okozta, mert nem bocsátotta le a sorompót. A vétkes pályaoert letartóztatták.

Leányát és fiát, ha elvégezte a gimnázium negyedik vagy a liceum hetedik osztályát, adja gyakorlati pályára. A szeptember elsején megnyíló négy hónapos

„**Gyakorlati Kereskedelmi Tanfolyam**“ előnyös feltételek mellett alapos elméleti és gyakorlati kiképzést ad a kereskedelmi (áruüzlet, szövetkezet, biztosítás, bank, stb.) pályára lépőknek. Tájékoztatót küld és felvilágosítást ad a vezetőség, Cluj-Kolozsvár, Piata Cuza Voda (Hunyadi-tér) 5. I. emelet 9. — Beiratkozás d. e. 10—1 és d. u. 5—7 között.

A felhőszakadás áldozata. A Szilágy megyei Alsószopor környékén nagy zivatar volt. Kis Viktor csordapásztor egy lejtős erdőterületre menekült a zuhogó zápor elől. A felhőszakadásból keletkezett óriási víztömeg magával sodorta a szerencsétlen pásztor és a Kraszna folyóba ragadta. A szerencsétlen pásztor holtan kapták meg a Kraszna-bába.

Margitta környékén nagy felhőszakadás volt. A Biharmegyei Margittán nagy felhőszakadás volt. A Berettyó vize annyira megduzzadt, hogy mind a négy hidat elsodorta. A felhőszakadás Árk falu határában is nagy károkat okozott, ahol hatszáz kereszt buzát semmisített meg.

Az udvarias pénzügyminiszter. A pénzügyminisztériumban sajnálatos eset történt. A minisztérium tisztviselői küldötték ságileg járultak Madgearu pénzügyminiszter elé, hogy bizonyos sérelmeik orvoslását kérjék. A pénzügyminiszter a küldöttség szónokának beszédére idegesen válaszolt, majd mikor a szónok határozott hangon követelte, hogy a miniszter orvosolja a tisztviselők sérelmeit, a miniszter a következőket felelte:

— Mars ki — még sértegetnek, fenyegetnek! Mars ki!

Ezek után természetesen a küldöttség távozott a pénzügyminiszter ur szobájából.

Halálos villámcsapás Lippán. Bauer András lippai gazdálkodó feleségével és kis lányával a hátrában dolgozott. Vihar kerekedett és egy villám Bauerék mellett sujtott le. Bauer és felesége megmenekültek kis lányuk azonban meghalt.

Óriási robbanás volt Brünben. A csehországi Brünben óriási méretű szerencsétlenség történt. Egy asszony az Európa-szállóban öngyilkosságot követett el ekrazit segítségével. Az asszony öt kiló ekrazitot robbantott fel. A robbanásnak végzetes következményei lettek. Az egész szálloda összeomlott. Hét ember meghalt, harminckét ember súlyosan megsebesült.

Szörmebundákat, átalakításokat, javításokat,

továbbá minden szakmabavágó munkát a legméltányosabb árban készít

G

ergely János szücsmester

Cluj-Kolozsvár,
Str. J. Maniu (volt Szentegyház u.) 6.

Orosz repülőgép járt román terület fölött. Az orosz határ közelében Cetatea Albánál az oroszok határsértést követtek el. Egy orosz repülőgép jelent meg a város fölött. Az orosz repülőgépet a román tüzérség azonnal löni kezdte és egy román repülőgép is a magasságra emelkedett, hogy felvegye a harcot az orosz géppel. Az orosz repülőgép elmenekült úgy, hogy a román repülőgép az orosz határig nem tudta utol érni, a határon túl pedig a nemzetközi

törvények rendelkezései értelmében a gépet nem üzhette. Valószínűnek tartják, hogy az orosz gép gyakorlatozás közben került a város felé.

Hányszor mennek férjhez a színésznők? Erről közöl rendkívül érdekes cikket a *Déliab* új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszöveget, filmriportokat, egyfelvonasos szindarabot, folytatásos regényt, stb. talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. Ára 20 fillér. Romániában 10 lei, Csehszlovákiában 2 ck., Jugoszláviában 4 dinár.

Halálos szerencsétlenség történt Gálfalván. A Marostordamegyei Gálfalva községben Adorján Ágoston gazda lovai egy autótól megijedtek és vágatni kezdtek. A szekér-elütötte Fekete A. 83 éves asszonyt, aki meghalt.

Sok ezer orvos rendeli az egész világon bevált Togaltablettákat. Az egyetlen biztos szer rheuma, köszvény, ülőidegzsába, fejfájás és idegfájdalmak ellen. Egy kísérlet meg fogja győzni! Biztos, hogy használni fog!

Művelődési mozgalmak.

Székely dalok és dallamok.

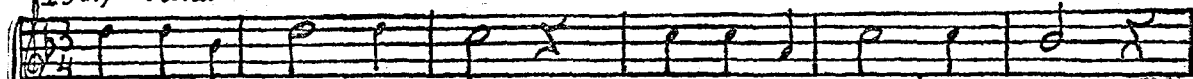
Szegény legény voltam...

(Fonóköros-dal).

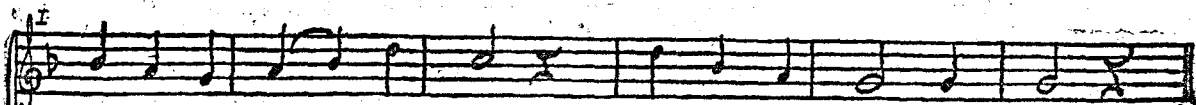
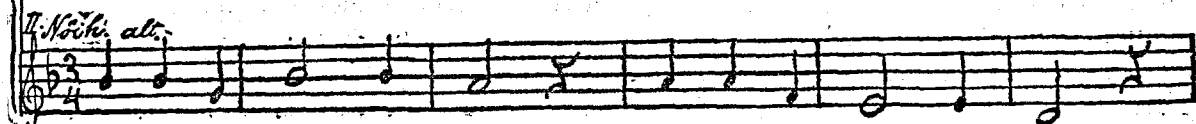
Mérsékellen.

I. Férfi, tenor

Férfi és női duettre írta: Sz. Tóth Vilmos.

1. Szegény le - gény - volt - tam, Gaz - deg - le - ányt vel - tem;

1. Sa gaz - dag le - ány nak Ked - vét nem lel - het - tem.

2. A városba mentem,
Piros csizmát vettem,
Avval haza mentem
S az asztalra tettem.

5. A városba mentem,
Rojtos ruhát vettem,
Avval haza mentem,
A kezébe tettem.

8. Az erdőbe mentem,
Somfa-vesszőt szedtem,
Avval haza mentem,
A pad alá tettem.

3. Feleségem, kincsem,
Mondj uradnak engem!
„En bizon soha sem
Teljes életemben!

6. Feleségem, kincsem,
Mondj uradnak engem!
„En bizon soha sem
Teljes életemben!

9. Kincsem, feleségem!
Mondj uradnak engem!
„En bizon soha sem
Teljes életemben!

4. „Mert apám házána!
Nagyobb urak jártak,
Őket sem imádtam
Téged sem imádlak.“

7. Mert apám házána!
Nagyobb urak jártak,
Őket sem imádtam,
Téged sem imádlak!“

10. Mert apám házána!
Nagyobb urak jártak,
Őket sem imádtam,
Téged sem imádlak!“

11. Vesszöm elé kapám —
Hátához vágdosám. —
„Uram vagy, — Uram vagy!
Holtomig uracsám!“

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Mit kell tudni az aratásról?

Mezőgazdasági terményeink értékesítésének nehézségei a minőségtermelést fokozott mértékben szükségessé teszik, mert a jobb minőségű terményeket könnyebben és jobb áron lehet eladni. Mindig érvényben volt az, hogy *a jobb minőségű terményeket jobb áron és könnyebben lehet eladni, mint a gyengébb minőségűeket.*

A kalászos gabonafélék termésének mennyisége és minősége az időjárástól és a természeti viszonyoktól nagyon jelentékeny mértékben függ. Ezenkívül azonban a termelő-munkával is lényegesen javíthatjuk azokat.

A talaj minősége, az elővetemény, a trágyázás, a művelés módja és a termelt növényfajta a gabonafélék termésének mennyiségét és minőségét jelentékeny mértékben befolyásolják. De befolyással van azokra egyúttal az aratás és a cséplés munkája is. Míg azonban a termelő munka imént felsorolt részleteiben gyakran módunkban áll az, hogy a termést a minőség rovására fokozzuk, addig az aratás és a cséplés megfelelő végzésével, a termés mennyiségét és minőségét egyaránt javíthatjuk.

Ha jóminőségű és pergési veszteségtől mentes gabonatermést akarunk, akkor azt a sárga- vagy viaszérés kezdetén kell aratnunk.

Amint ismeretes, a kalászos gabonafélékérésének négy időszakát különböztethetjük meg. Ezek:

1. *A teljesérés.* Ilyenkor a kalászosok levelei és szalmája még zöldek, a széleiken sárgulni kezdenek. A kalászosokban levő mag belső része tejes. Ha ilyenkor aratjuk a gabonát, az rendszeren szorult magot terem, mert a tápanyagvándorlás ilyenkor még nem szűnt meg a növényben.

2. *A sárga- vagy viaszérés idején* a kalászosok levélzete és szalmája már nem zöld, hanem sárga. A szalmájuk azonban még rugalmas és szívós. A szalma bütykei még nem száradtak ki, kissé zöldszerűek.

Ennek az érési időszaknak fontos ismeretőjele az, hogy *a sárgaérésben levő gabonamagja már nem zöld, a mag belseje már nem*

tejes, hanem tézta- vagy viasz-szerűen gyútható, későbbi fejlődése folyamán körömmel könnyen átvágható.

Ilyenkor a tápanyagvándorlás a növényben már megszűnt és a továbbiérés folyamán a mag, valamint a szalma már csak nedvesgéből veszít. Valamennyi kalászos gabonánál ez a legjobb aratási ideje. Ilyenkor már *termés mennyisége nem gyarapodik, ellenben a mag és a szalma minősége akkor lesz a legjobb, ha ilyenkor aratunk.*

3. *A teljesérésben a növény összes részletei, így a szalma bütykei is beszáradnak.* Ilyenkor már könnyebben pereg és olyan kemény, hogy körömmel már bajos átvágni.

4. *A holtéréskor a szalma, a kalász és a mag teljesen kiszáradt, könnyen törik.* Ha nem arathattuk a gabonát hamarabb, akkor ebben az érési állapotban nagy pergési veszteséget szenvedhet a termésünk. Ekkor már a mag minősége is romlik. Hirtelen érlelő melegben gyorsan túlrett lesz a gabona, ezért ilyenkor az aratásával sietni kell.

Az elmondottak szerint *a sárga- vagy viaszérés az, amikor a kalászosokat aratnunk kell, hogy a termést pergési veszteségektől mentesen takaríthassuk be. Ez az érési időszak egyúttal a jó minőség biztosítására is a legmegfelelőbb aratási idő.*

Nagyon fontos azonban annak megállapítása, hogy gabonavetésünk növényállományának *tulnyomó része mikor jutott ebbe az érési időszakba.* Amint ismeretes, a sarjukalászosok későbbben fejlődnek és ennek megfelelően későbbben is érnek. Gyakran egyenlőtlen a gabona fejlődése és emiatt az érés is egyenlőtlenül következik be.

Az utóbbi esetben akkor kell aratnunk, ha az egyenlőtlen fejlődésű gabonavetés nagyobb része már sárgaérésben van. Ha pedig a talaj egyenlőtlenessége miatt foltonként különböző időben érik a gabonánk, a zöldebb vetésrészeket későbbben aratjuk. Erre figyelmet kell fordítani, mert különben a termés minősége egyenlőtlen lesz.

A későbbben érő sarjukalászosok miatt nem

had elmulasztanunk azt, hogy amikor a fő-
szok magja sárgaérésben van, az aratást
behajtsuk. Gondoljunk arra, hogy rendszeren
főkalászok adják a termés nagyobb részét
a legjobb magot azok termik. Tehát, ha a
főkalászok beérésére várunk, akkor a főkalá-
szok terméséből pergés útján sokat veszíthetünk
ritka a gabonavetésünk és emiatt sok
a sarjukalász, akkor várhatunk az ara-
sal, amíg a sarjukalászok a sárgaérés kez-
désébe jutnak. Ez azonban csak kivétel lehet.
A szabály az, hogy a kalászos gabonaféléket
kor kell aratni, amikor a főkalászok a sár-
gában vannak.

Különösen fontos ez a búzánál, mert en-
síkértartalma akkor lehet a legnagyobb és
a legelő minősége akkor a legjobb, ha sárga-
ban aratjuk. A buza későbbi érési idő-
szakában, legjobb a holtérés idején, a mag
síkértartalma és sikerminősége romlik. Ezért
a buza kellő idejű aratására nagy figyelmet
fordítani.

A régi magyar gazdák — főképen a Nagy-
szőlőn — olyan korán aratták a búzát, ami-
ből az a mag szorulásának veszélye nélkül
általán lehetett. Akkor ezt acélos buza nye-
lőcéljából és egyúttal azért tették, hogy a
szőlő kártételétől mentse a termést. A
szőlő ugyanis az érés utolsó időszakában ju-
t a herványra és a korábbi aratással csökken-
t a rozsda kártételének veszedelmét.
Ezek e tekintetben annyira mentek, hogy
a holtérés második felében aratták a búzát és
a mag szorulása nélkül kitünő minőségű acé-
los búzát arattak.

Ez azonban csak kivételes eset, mert a
sárgaérésben aratott buza könnyen megszorul,
és a termés mennyiségét, egyúttal a minő-
sége egyaránt rontja. Ezért biztosabb, ha a
sárgaérés kezdetén aratjuk a búzát. Ez az idő-
szak arra a legmegfelelőbb.

Azt a régi tapasztalatot, hogy a mag szo-
rulásának veszélye nélkül, korán aratott buza
jobb, vagyis a sikerértartalma nagyobb és
elő minőségű, újabban különböző helyeken
végzett vizsgálatok eredményei igazolták.

Az aratással még nem végeztük el a ter-
més betakarítás munkáját. A termés mennyi-
sége, valamint minősége a hordás, a cséplés,
és a raktározás módjától is nagy mér-
nyen függ.

A learatott gabonát keresztekbe rakva szá-
rítjuk. Amint pedig az kellő fokban száradt,

csépelni, vagy asztalogolni kell.

Az utóbbi évek folyamán, a gazdasági vi-
szonyok leromlása folytán, nagyon sok helyen
sokáig hagyják a gabonát keresztekben, mert
azonnal nem csépelhetik és az asztalogás költ-
ségét megtakarítani kívánják.

Ez azonban nagy hiba, mert a keresztek-
ben hagyott gabonát a madarak és az állati
kártevők állandóan dézsmálják. Ez a termés
mennyiségét lényegesen csökkenti. De egyúttal
annak minőségét is nagyon rontja. Mert ha a
hosszabb időn át keresztekben hagyott gabonát
eső veri, annak már akkor is romlik a minősége,
ha csak annyira ázik meg, hogy nem csirázik
a magja, csak megdagad. Még nagyobb foku-
a minőségének romlása akkor, ha a magja az
esőzések folytán csirázni kezd.

Grábner Emil.

Ne csak a termésre — a fára is gondoljunk.

Előző számunkban ismertettük,
hogy megkésített szőlő-termé-
sünként hogyan kezeljük? Már eb-
ben a cikkünkben jeleztük, hogy
idén a szőlő jövő évi termőfája
nem fog beérni és ezt a jövő évi
termésben érezzük meg. Ezért
minden tekintetben figyelemre
méltó az alábbi cikk:

Az elmúlt évben a szőlővesszők számos
szőlőtelepen nem értek be tökéletesen. Nyár-
utón a lomb felső harmada a peronoszporának
esett áldozatul, mintegy 40 centiméternyi
hosszúságban, a vesszők végei ugyanilyen
hosszúságban peronoszporások voltak, s ta-
vasszal tele voltak a szőlők elszáradt, fekete
vesszővégekkel.

A peronoszporás vessző nehezen érik be
és ha alsó része érettnak is látszik, beérése
nem tökéletes. A vesszőkben nem halmozódik
fel kellő keményítőanyag, szövetük laza, a
rendszerű nagyobb víztartalma s úgy a száraz,
mint nyirkos hidegnek, ólmos esőknek, vala-
mint a földtakaró alatt pállást okozó nyirkos
melegnek kevésbé tud ellenállni.

Az idejű késői és hibás rügyfakadás jórészt
a tökéletlen vesszőbeérésnek tudható be, mely-
nek következményei legnagyobb részt pállási
hibák voltak, s kis százalékban nyitás utáni
fagykárak. Hogy mily nagymértékben érzé-
keny a rosszul beért vessző rügye az idő vi-

szontagságaival szemben, arra példa az idei hibás rügyfakadás. Nem volt sem tulhideg, sem lágy idő betakarástól nyitásig, hogy akár fagy, akár pállás folytán oly nagymérvű rügyromlást várhattunk volna, a vesszők földtakaró alatti részén, mint volt valójában.

Szerencse, hogy csak ott mutatkoztak súlyos hibák, ahol peronoszpóra ellen hiányosan védekeztek, vagy ahol a permetezést korán abbahagyták; ahol a hibát észrevették, helyes metszést alkalmaztak, hogy a termeléshez szükséges hajtásokat meghapják.

A legnagyobb rügykárok, főleg a termésüket későn érlelő (kövindikák stb.), valamint a vastag bélrekeszű fajtákon (piros szlanka, stb.) voltak észlelhetők, mely fajták vesszői egyébként is nehezen érnek be.

Fentiek összefoglalva, minden jel arra mutat, hogy a hiányos rügyfakadás a peronosz-

pora okozta tökéletlen vesszőbeérésből eredő nagymérvű pállási hibák következménye volt.

Folyó évben a szőlő két-három héttel korábban, igen jó nyár és hosszú, derektól kezdődő őszi esetén várhatunk csak jó beérést, különösen ott, hol nagyobb termésre számíthatunk.

Egyel több ok arra, hogy betegségeket védjük a szőlőt. A lombkorona védelmére gyűjtsünk fel az elvégzendő munkák közé a kacsok elszedése után a lombzat kb. 40 centiméternyi felsőrészét permetezzük gúsztus elején-közepén, hogy a vesszőperonosporától és annak káros következményeinek mentve legyünk. A vesszőbeérést elősegíti ott, ahol a lombkorona már erősen peronosporás, a rendesen rövidebbre csonkázás.

Székelly László

Szövetkezeti vezetők értekezlete és a körzeti szövetkezeti boltkezelők kétnapos tanfolyama a sepsiszentgyörgyi mezőgazdasági kiállítás alkalmával.
A Sepsiszentgyörgyön augusztus hó 26-tól 30-ig tartandó mezőgazdasági és ipari kiállításon a „Hangya“ Központ nemcsak mint kiállító vesz részt, hanem felhasználja arra is a kiállítást, hogy azzal kapcsolatban szövetkezeti értekezletet tartson a vidéki szövetkezeti vezetők bevonásával. Ugy szintén a központ a kiállítás tartama alatt 2 napos boltos tanfolyamot is rendez a szomszédos Árkoson a körzeti szövetkezeti boltkezelők részére. A boltostanfolyam keretében a szövetkezeti boltosok feladatairól, kötelességéről és hivatásuk betöltéséről fognak előadásokat tartani a központi, illetve raktári tisztviselők és boltkezelők fokozottabb tevékenységére vonatkozólag irányítást adnak. A boltostanfolyam programjában fel van véve a sepsiszentgyörgyi „Hangya“ Áruraktár, valamint borpince megtekintése is, ugy szintén Árkos község „Hangya“

szövetkezetének és fiókjának meglátogatása, ahol majd a szövetkezeti boltkezelőknek alkalmuk lesz látni egy szépen berendezett, jóforgalmú szövetkezetet és az ott látottakat, hallottakat saját szövetkezetüknél is előnyösen felhasználhatják. A kiállítást a szövetkezeti boltkezelők csoportosan fogják megtekinteni. A kiállítás rendezősége lépéseket tett a CFR-nél, hogy kedvezményes utazást biztosítson a kiállításra, ami majd lényegesen olcsóbbá fogja tenni a szövetkezeti értekezleten, illetve boltostanfolyamon való részvételt is. Az Árkosra való kiutazás a „Hangya“ Raktár teherautójával fog történni. Már az Erdélyi Gazdasági Egylet nagy körültekintéssel megrendezett sok látni és tanulni valót magában foglaló kiállításán kiállít maga a „Hangya“ Központ is.

Molyveszedelem a szőlőben.
Minél tovább húzódik kedvezőtlen időjárás mellett a szőlő virágzása, annál jobban fokozódik a szőlőmoly pusztítása. A nyerges szőlőmolynek évenként csak két nemzedéke van, ez tehát

már kárt nem tesz, annál valószínűbb jelentések érkezik Erdély legjobb szőlővidékéről kiváltképpen a Szilágyságból keresztes szőlőmoly veszedelméről pusztításairól. A keresztes szőlőmolynek három, sőt kétféle éghajlati viszonyok között évenként 4 nemzedéke is van.

MEGJELENT Református Világszemle

II. 4. száma

az alábbi tartalommal:

Fatay Károly barsi eszterházi életrajza. Bars. Léva városi református egyház története. A bajkai egyház vacsorai kelyhe 1699. Dr. Demény Gyula a szilágysági református egyházmegye gondnokának lelki számláló horhii gyülekezet 1931 évben épült templomának története. Világszemle és Gazdasági hegypolitikai előfizetési ára egész évre 14,-

Kapható a Minerva könyvkereskedésében Cluj-Napoca, Strada Regina Elisabeta (volt Deák Ferenc utca)

ARANKA MEGFOJTJA A LUCERNÁT, LÓHERÉT**KUSKUTAN** kiírja az **ARANKÁT,**

Lucerna, lóhere újra egészségesen kihajt.

Permetezze az arankás foltokat

KUSKUTAN-mal.

Felvilágosítások a vezérképviselőnél:

Frederic Spodheim & Co, Bucuresți 2., B-dul Elisabeta 55., vagy a „MAGYAR NÉP” Szerkesztőségénél Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5.

**Mi lesz a buzatermés
feleslegével?**

Romániában mindenféle javában folyik az aratás. Az utóbbi idők kedvező időjárása a terméseredményekre jó hatással volt. Romániának így a belföldi szükséglet fedezése után nagy feleslege fog mutatkozni, amelyet külföldön kell értékesítenie. A kormány gazdasági bizottsága közelebről ülést tartott ebben az ügyben az ülésen

Vajda miniszterelnök bejelentette, hogy a kormánynak sikerült a gabonatermés feleslegének háromnegyedét eladni külföldre. A gazdasági-bizottság feladata volna, hogy az eladatlan negyedrészt helyezze el valahol. Ennek azért van nagy jelentősége, mert a gabona-piacon mindaddig nem tudnak jó árak kialakulni, míg a folyóévben termelt összes gabonát legalább papíron nem lehet elhelyezni. Kérdés, hogy a gazdasági-bizottság eltudja-e adni a még eladatlan buzafelesleget, mert az utóbbi időben általában mindennütt megjavultak a termés kilátások és a világ-piacon nagy kínálat tapasztalható, különösen jóminőségű búzában. Különben megállapíthatjuk, hogy az idén mindenféle kiváló minőségű

búza termelt. Az eddigi árak azt mutatják, hogy évek óta nem adott a búza olyan jó minőségű lisztet mint az idén.

Piaci árak Brassóban. Búza 415—450, kukorica 206—210, zab 240, rozs 300, árpa 240 lej mázsánsként.

Piaci árak Nagyváradban. Búza 470—480, rozs 240—260, kukorica 240—245, zab 235—240, árpa 170—180, repce 570—580 lej mázsánsként.

Több ezer teljesen meggyógyult munkaképes

Tüdőbeteg

igazolja kiváló hatását az OLÁH KÁROLY plebános által feltalált **Antiphysin** államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszernek. Ismertető füzetet díjtalanul küld a gyógyszer készítője: OSVATH gyógyszerész Tg.-Mures-Marosvásárhely.

Könyvoszlályunk

(a MINERVA könyvesbolt)

közli olvasóinkkal, hogy az elfogyott népszínművek közül új kiadásban jelentek meg

Géczy: Gyimesi vadvirág
— Amit az erdő mesél
Csepreghy: Sárga csikó
— Piros bugyelláris

Almási: A tót leány
Rátkay: Felhő Klári
Lukácsi: A vereshaju
Szigligeti: A cigány
Berczik: Parasztkisasszony
Tóth Ede: A to'orc

és darabonként 55 lejt kaphatók. Ujabb népszínművekből is nagy raktár. — Kérje jegyzékünket!

időjárás úgy látszik min-
alkalmas arra, hogy
szedelmes kártevő az elő-
fedezés hiánya, vagy a
nemül keresztülvitt perme-
következtében, a külön-
szép termést ígérő sző-
elpusztítsa. A keresztes
mostani késői nemzedéke
gökbá furakodik, ezeket
érésüket hátráltatja s
csukat okozza. Rögtöni
vel teljes sikerrel vehet-
ellenük a küzdelmet. A
s bordói lébe 100 lite-
30—35 deka Arzola ar-
get kell jól belekeverni.
zola a táplálékkal együtt
hervó gyomrába, amitől
ap alatt elpusztul. Ilyen
fellépett veszedelem
azonban igen ajánlatos a
g ható bőrméreggel való
zés, ami a molyokat bő-
főként azonban légző-
ben keresztül, nyomban
Ilyen bőrméreg a Li-
lyből 100 liter lágy vizre
g-ot teszünk, azonban
munk kell, mert bordói
Libex-hez tenni nem sza-
g határos fűrtpermete-
ghezhető az Arzola és Li-
verékével olymódon, hogy
r vízbe 4 kg. Libexet és
deka Arzolat teszünk.
gazda, akinek szőlőjét a
veszedelem fenyegeti nyu-
fordulhat szerkesztősé-
z a további részletes uta-
rt és felvilágosításért.

A

Leti Ujság

Erdély

szósottabb magyar lapja.

Tartalmas. Megbízható.
Szórakoztató.

Országos Magyar Párt
hivatalos lapja.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

A Széchenyi álma.

A gödöllői cserkész világünnep alkalmából.

Széchenyi „Világ” című munkájában írja le nagyszerű álmát, mely megbiztatta a magyar nemzet jövője felől. Így írja le álmát: „Volt nekem sok esztendő előtt egy különös álmom. Messze távolban számos nagytekintetű, vénnél-vénebb urak, kiken hószinű szakáll lenggett, az akkor élőknek egy vasládát látszóttak kijelölni s őket kérőleg s fenyegetőleg arra bírni, hogy az abban rejtőző kincset férfiúi állhatatossággal védjék. Állottak a hív szófogadók hosszú időkig a láda mellett s bajnoki mód védelmezék; míg azonban a rozsdá kezdé rágni a ládát s ők éheztek, sokat szenvedtek mellette. Szívszorongva szántam segényeket s mennyire álomba merülten okoskodhatni, úgy emlékezem, megszólítani kívántam őket: — Vennék ki a ládában hiába heverő kincset s adnák kamatra, mert „midőn egy mennyei fény minden szót elolvastott számban és rettegést ragyogó méltósággal az idők Szelleme a kincset őrzők közé lépett, s felnyitá a vasládát, melyben semmi sem volt egy kis kéziraton kívül, s mondá: „kik benneteket annyi sanyaruságtűrésre kárhoztattak: a régi tudatlanság s megöszült előítéletek atyái, nagyatyái, szépapái s harmad negyed ösapái voltak, tekintetek most valódi kincsetekre s olvasá: „A magyar egy gyermek nép, most semmi, de minden lehet, mert lelki s testi erő rejtezik fiatal keblében. Minden lehet, ha át akarja látni, hogy semmi. Csak két ellensége van, az előítélet s elbizonyosodottság.”

Széchenyinek e tanulságos, megkapó álma újul meg emlékezetemben, amikor a gödöllői nagy világünnepre gondolok. Az egész világból gyűlnek össze az ifju cserkészek, hogy találkoztat adjanak egymásnak és vendégei legyenek a magyar cserkész ifjaknak, akik az új és egészségesebb életrend, a boldogabb és tisztább élet álmát keblükben hordozó, különböző nemzetekhez tartozó cserkész ifjak között méltó helyet foglalnak el annyira, hogy meghívásuk elfogadásával az egész világ cserkészei adnak tisztességet nekik és a nemzetnek, amelyhez tartoznak. A Széchenyi álma jut eszembe. Kin-

esés ládánk bizony üres, az egész világ a legszegényebb nemzet lett a magyarsági ereje megtört, régi dicsőséggel gyógyó álmai szertefoszlottak, a világ között számban kicsiny, árva és tehetetlen is igaz, ahogy Széchenyi látta álmában mik vagyunk. Mit jelent a világban egy kicsiny, rokontalan, erőtlén nép?

Vigasztalásunkra azonban néha az a hír, hogy egy láthatatlan kéz kivessze az esesládából az irást, melyet Széchenyi hogy elolvassuk mi is a jövőendő igé drága biztatását, azt a biztatást, amely chenyi népéért aggódó lelke olvasott: „Magyar egy gyermek nép, most semmi, de minden lehet, mert lelki s testi erő rejtezik keblében.” Ujra meg újra elének állítja egy világverseny a gyönyörű biztatás a mi nemzetünk életerős és termőfája egyes hajtásokat ad. Fiaink a különböző versenyeken, legutóbb az amerikai olimpon és az egyes egyetemeken a szellemi delmében is méltó helyet foglalnak el, a tisztéletreméltóbb helyet, mint amelyet kintünk, számunk szerint igényelhetünk.

A világ figyelme most egy pillanatra fordul Gödöllő felé, ahol 30 ezer cserkész éneklí a jövő dalát, amely a nemzetek megértésnek, a tisztább és igazabb, erkölcsben megújult világnak diadalmi éneke. Megmondom, hogy a jövő dalát, a mi is zenghetik s tisztességgel vehetik ki a jobb jövő alkotó munkájából. Hiszen hogy a nagy ünnepen megjelenő romániai készek, közöttük a mi fiaink is, boldogulák haza a lelkesedés megújult elhatározás, hogy együttesen és egymásért kell dolgozni, hogy az emberiség a boldogabb élet megtalálja és hogy ebben a munkában társa van a magyar népnek is, mert ifjában, ép testű és ép lelkű ifjuságában hordozza megújuló jövődjét. Hála az Istennek, hogy újra megmutatunk a kincset, mely által szegények mégis gazdagok vagyunk.

MULATIÓ

NYÁRI IMADSÁG

Isten, ki Mennybe' vagy:

Tekints a mezőkre,
Aldott buza magját
Napsugárral szödd be.
Foganjon a sok mag
Megáldott kenyeret,
Megáldott kenyérből
Adj fehér szeletet.

Isten, ki Mennybe' vagy,
Boldog nyarat adjál.
Jöjj közénk is egyszer
S közöttünk maradjál.
Nehéz tusák között
Vérzik a Te néped,
Mint beteg az orvost,
Hívunk, várunk Téged.

Isten, ki Mennybe' vagy,
Boldog nyarat adjál.
Őriző utadban
Allj meg a magyarnál,
S áldd meg aratását
— Amint tetted régen —
Jóságok Istene:
Könyörülj e népen!

Móra László.

Tréfék.

Miért vágják ki a bedeiek az erdőt?

A régi időkben gyönyörű szép erdő köztétele a Bede-község egész környékét. Amíg az erdő meg volt, nem volt gondjuk a bedeieknek semmire. Volt mogyorójuk, szamócák, gombájuk, áfonyájuk, vad pecsényéjük, annyit csak kivántak. Még tüzelőt is adott az erdő, hogy az ingyen ennivalót megsüthessenek. Ha hozzá veszem, hogy a nagyobb szálakból meg házat építettek, hát nyugodt lélekkel elmondhatom a bedeiekről, hogy gond nélkül éltek, mint hal a vízben.

Ők maguk sém panaszkodtak. Meg voltak elégedve a sorsukkal és szívük hálát érzett az Isten iránt. Hálájuk jeléül egy kicsiny templomot építettek. Miből? Persze, hogy azt a templomot.

Idő telt-múlt az idő. Nem történt a falukban semmi nevezetes addig, míg egy szép na-

pon a falu bírása ki nem ment az erdőbe galyat szedni. Szedegeti a galyat a bíró. Egyszer csak összerezzen. Valaki beszél a fák ágai közt. Egyre mondogatja:

— Kár... kár... kár...

Mi az, mi az? Ijedezik a bíró. Fölnéz az ágak közé. Hát egy nagy fekete madarat lát, meg egy másikat, meg egy harmadikat, meg sokat, nagyon sokat. Haza szalad a bíró. Megütteti a kisbíróval a dobot. Összehivatja a kupaktanácsot. Szaladnak a község házára. Elpanaszolja a bíró, hogy mennyire ráijesztettek a fekete madarak az erdőben. Kimondja a kupaktanács, hogy ki kell tiltani a fekete madarakat az erdőből. Kiküldik a kisbírókat az erdőbe, hogy mondja ezt meg a fekete madaraknak. Megy a kisbíró a parancs szerint. Az erdőben a faágak közé kiáltja, mi a parancsolat. De hiszen kiálthatja. A fekete madarak csak annyit mondanak rá, hogy:

— Kár... kár... kár...

Megy vissza a kisbíró, jelenti, hogy mit végzett, azaz, hogy semmit sem végzett. Megharagszik a kupaktanács. A bíró szavára ki is mondják, hogy el kell kergetni a fekete madarakat. Nosza ki a falu apraja, nagyja az erdőbe. Nagy dorong van mindegyiknek a kezében. Avval hessegetik a fekete madarakat. Azok se veszik tréfára a dolgot, amerre járnak a dorongos emberek, felszállnak az erdőnek abból a részéből és átröppennek oda, amerre nincsenek dorongosok. Utánuk a falu. Erre a fekete madarak visszazállnak oda, ahol az előbb voltak. Napokig megy ez a játék. A madarak ide-odaszállnak, az emberek ide-oda járnak.

Azt mondja végül is a bíró:

— Nem addig a! Tuljárom én az eszükön. Ki kell vágni az erdőből minden fát, akkor nem lesz, hogy mire szálljanak.

Helyesli nagyon a falu ezt a beszédet. Szaladnak is haza favágófűrészért, szekercéért. Sziszeg a fűrész, csattog a szekerce, reccogva ropogva ritkulnak a fák. A fekete madarak ott keringenek a favágók feje körül. Menekülnek a még büszkén álló fák tetejére és egyre mondogatják:

— Kár... kár... kár...

De hiába mondogatják. Egy szép napon ledől az utolsó fa, nincs már hova szálljanak. Nagy károgaással, kénytelen-kelletlen elrepülnek onnan más vidékre, ahol még nem vágják ki alóluk az erdőt.

Igaza volt a birónak. Elmentek a fekete madarak. De elment a falu gyönyörű szép erdeje is. Azóta bizony olyan szegények a be-deiek, mint a templom egere.

Jós Ferenc.

2. A megbolondult vadász.

Nem utolsó dolog azonban egy másik érdekes história sem. Késmárk városának ma is élő két családjáról mesélik, hogy a két családnak ősei igen tréfás emberek hírében állottak. A Beck hentesiparos családnak Jenő nevű őse, meg a szücsiparos Tern családnak Lajos nevű elődje igen jó barátok voltak s emellett híres kocavadászok hírében is állottak. Egy alkalommal, még a jó öreg előltöltő puskák idejében, összebeszéltek a két cimbor, hogy vasárnap délután vadászni mennek a közeli erdőségekre. Nyulat szerettek volna lőni egy kis vadászósos, galuskás pecsenye számára, aminek erányában hát hamarosan elindulva egy-kettőre meg is érkeztek a híres kocavadászok a nevezetes helyre. Minthogy azonban kettőjüknek csak egy puskájuk, egy régi fajta, rossz előltöltő puskájuk volt, megállapodtak abban, hogy előbb az egyik állja el az erdő szélét, a másik pedig azalatt beáll vadhajtó vadász kutyának s majd hangos ugatással hajtja az őzet, nyulat a lesben álló cimbor felé. Megbeszéltek azonban még azt is, hogy egy idő múlva azután megfordítják a szerepet: a vadászkutyából vadász, a vadászból pedig hajtókutya lesz. Miután annak rendje s módja szerint megegyeztek, előbb Beck Jenő lett a vadász, Tern Lajos pedig a kutya, aki hamarosan el is tűnve az erdő sűrűjében, nyomban ugatni is kezdett. Beck Jenő rossz mordályával lélegzetét visszafojtva várta az edők vadjait. Minthogy már jó ideje hiába leste a zsákmányt s még mindig hire-hamva sem volt se nyulnak, se őznek: Beck Jenő úgy gondolta, hogy ennek a nagy eredménytelenségnek nyilván az az oka, hogy Tern Lajos tisztességesen még ugatni sem tud. Hol hosszas kiabálás, hol ugatás formájában azután tüstént tudtára adják tehát egymásnak, hogy most már szerepet cserélnek. Ugy is lett! Tern Lajos vette át a rozsdás mordályt s Beck Jenő mindjárt az erdőbe vonulva hozzáfogott a rendes kutyaugatáshoz. Rendben is ment minden mindaddig.

mig a puskáttartó Tern Lajos rosszak kezdte törni a fejét. Nem hiába nagy tófa hírében állott ő kigyelme, mert ugyan pokoli gondolata támadt. Se szó, se széd, otthagya egyre jobban ugató barátját az erdőben, sőt távozás előtt még egy barátját is csaholó barátját, hogy csak még jobban, még hangosabban ugasson. Most már csak percek kérdése a bizonyos elejtése. Még rendületlenebbül tehát tovább a mitsemsejtő jó barát, Tern csakugyan a város felé vette útját. Város főterére érve, fellármázta az egész várost s a legjobb barát sajnálkozó, síró barátján hirdeti ki az összegyülekezőknek:

— Képzeljék csak — szegény Beck Jenő éppen ezekben az órákban vadászni megbolondult. Bizony az még most is ugat kint az erdőben. Sőt szegényen — tovább mesélte a bajt Tern Lajos — fokban tört ki a téboly, hogyha még nem volna, annál örültebb ugatásban tör ki a nálatraméltó jó barát.

Különösen a szomszédok értesültek részvétellel a szörnyű tragédiáról s szidták, dultak utnak, hogy szegény meghibbant barátjukat hazahozzák. Amint az erdő szélére ér a jóbarátok serege, már messziről harsant az ugatás, ami minden kétséget kizáró módon igazolta Tern Lajos szücsmester moru tapasztalatait. Annak rendje és módja szerint hamarosan rajvonalba fejlődött a barátok s ismerősök serege, s egyre közeledtek megközelíteni a sűrű erdőségek közepén ugató Beck Jenőt. Semmi kétség máron — hogy Beck barátunk valóban leteszen megbolondult. A rajvonala az erdő irányában körbefejlődött s minden tekintet nélkül lefogták az ugatásban teljes gyakorlat komát. Hiába tiltakozott, hiába Lajos barátjával éppen vadászatot hagyjanak neki békét, hiába szabályozta szegény feje, hiába volt minden tekintet annál inkább élt a jóbarátok tudatában hogy szegény Beck Jenő valóban bolondgalom nélkül megköztözték s behurcolták városba, ahol átadták a nagy szerencsés miatt síró feleségének.

Nem lehet tudni, hogy mikor és tisztázta magát Beck Jenő a kutyavadászok vádjára alól, de az bizonyos, hogy Tern Lajos sokáig nem mert barátja házára zel menni.

napokban érkezett meg Budapestre és utjáról érdekesen számolt be. A gráci szobafestő különben jó üzletet csinált. Az a létra-gyár, amelyiknek a létráján Grácztól Budapestig szobafestő módszer szerint végig sé tált két ezer schillinget, tehát körülbelül negyvenezer lej adott nehéz munkájáért.

Hogyan képzeli a városi ember...

Vidéken nyaral a városi tisztviselő és nagy érdeklődéssel nézi a falusi munkákat. Első nap engedélyt kér házigazdájától, hogy nézhesse végig a fejést, mert még soha életében nem látott fejést. Fejés alkalmával egy ideig szóltanul bámulja, hogy hogyan telik meg a sajtár a meleg, habos tejjel. Végre is megszólal:

— Hát ezt már láttam bátyám s most már tudom, hogy honnan fejik a tejet, de legyen szives mutassa meg most azt, hogy honnan fejik a vaját és turót?

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

R. M. A vármegyei szabályrendeletek értelmében minden 18 évet betöltött és 60 évet meg nem haladott községi lakos köteles volt közmunkát teljesíteni. Ez a rendelet 1929. augusztus haváig volt érvényben, amikor az 1929. évi uttörvény, 119. szakasza meg-

Tanuld meg!

Hogyan tesszük el a zöldbabot ecetben. Szép, gyöngye zöldbabot szálkájától tisztítsunk meg s hagyjuk a hüvelyeket egészben. Egy fazék vizet följorralva, a forróviz felét öntsük a zöldbabra. A forró lében forgassuk meg rézkanállal és az egész tömeget hagyjuk a tűzön, míg a bab megpuhul. De nagyon lágy ne legyen. Ha puhán megfőtt, borítsuk ki szitára, hogy a leve lecsurogjon. Rakjuk ezután tiszta üvegekbe. Öntsünk rá jó sós ecetet, öntsünk a tele üvegre olajat vagy olvasztott zsirt, úgy, hogy a bab leven felül két ujjnyi vastag legyen. Kössük le pergamentpapírral, forraljuk fölgőzben, tegyük hűvös száraz helyre. Főzeléknek rendes használat szerint készítsük el.

Zöldbab eltevés más módon.

Gyenge zöldbabot tisztítsunk meg s vágjunk vékonyra; azután tegyük mély tálba, öntsük le forró sósvízzel s hagyjuk egy ideig benne állni. Azután öntsük szitára és ha megsikkadt, rakjuk üvegbe, öntsünk rá háromnegyed rész vizet és egynegyed rész ecetet, kössük be hártypapírral és gőzöljük félórátig. Ha kiült, tegyük hűvös, száraz helyre. Mikor használni akarjuk, öntsük le róla az ecetes vizet, főzzük meg puhára és használjuk úgy, mint nyáron szokás.

Szárítsunk zöldbabot! Vágjuk a zöldbabot tetszésünk szerinti darabokra s erősen megsózott vízben főzzük egy-két percig.

Azután szedjük ki gyorsan a tűzről, rakjuk szitákra, hogy a teljesen lecsuroghasson róla azonnal tegyük be szárítani a tűzre, falun kenyér után a kemencebe, hogy a levegőn ne száradjon, mert akkor veszít a zöld színéből. Ha oly száraz, hogy szinte zörög, rakjuk zacskóba s tartsuk folyton szellős, de meleg helyen. Ha szerre nem sikerült teljesen szárítani, lehet azt több napra is ismételni. Használatkor készítsünk egy-két marékka, adag vízben megmossuk jól s tesszük más edénybe, melyben fél óráig hagyjuk ázni, azután megmossuk vízzel tesszük fel főzni. Egészítjük el, mint nyáron friss zöld babot.

Szárítsunk zöldborsót! A szárítandó zöldborsót tegyük bele kis rézüstbe és egy literre vízre evőkanál törött cukrot számítsunk tegyük paráztűzre és keverjük mindaddig, míg a nedves borsó mely képződött, el nem párolog. Ekkor szórjuk ki tiszta fehér papírra és tegyük a még langyos takaréktűzhelyre, hogy megszáradjon, vagy betehetjük a kenyérsütőbe is, de az ajtaját nem kell betenni, nehogy újra gőzölődjen. Falun künn a napon megszáradhatjuk. Ha teljesen száraz, tegyük zacskóba s tartsuk szellős helyen. Használat előtt megmossuk, azután 24 óráig hagyjuk vízben, hogy jól megpuhadjon s úgy készíthetjük, mint friss zöldborsót.

szüntette, mivel a törvény 58-ik szakaszának j) pontja utadó fizetési kötelezettséget állapít meg. A közigazgatási törvény 432-ik szakaszát módosító és a hivatalos lap 1931. évi 23-ik számában közölt törvény 6. szakaszának c) pontja értelmében a községoknek joguk van rendelkezni és sürgős esetek-

ben, amilyen az áradás, tűzvész, hófúvás, stb. közmunkát igénybe venni, de sáncok és más földmunkák elvégzésére a községi lakosokat nem használhatja fel. Mivel a törvény a 60 évet jelölő korhatárig terjed, azaz a 60 éves korhatárig terjed, azaz a 60 évet, közmunkára megkötelezheti, azaz a 60 éves korhatárig terjed, azaz a 60 évet, közmunkára megkötelezheti.

L. Leveléből az tűnik ki, hogy az Öntől vásárolt tehén napra megbetegedett. Véleményünk ebben az ügyben az, hogy a hiába való költségek elkerülése végett megelőzendő miniperes eljárás, mert igaz ugyan, hogy a szavatossági főhatalomnál a nálunk érvényben levő állatorvosok polgári törvény határidőállapít meg, de ez csak azt jelenti, hogy ha a betegséget ezen határidőn belül állapítja meg az állatorvos, nem szükséges bizonyítani orvosilag, hogy már a betegség idején is beteg volt az állat, mert ezt a törvény maga biztosítja. Ez az ugynevezett szavatossági határidő. Ugyanakkor biztosítja a törvény a vevőt az ugynevezett jogi védelmi határidővel, mely 6 hónap és amely alatt belül, ha a vevő az állatorvos által megállapított betegségetől bizonyítani tudja, hogy a betegség akkor az állat abban szenvedte, a törvény az eladót elmarasztalja a bekövetkezett kárért. Az esetében az állatorvos bizonyítja a kóros elváltozások időpontját, hogy az állatorvos meg tudta állapítani a betegség kezdetének idejét s ha hivatalos okmánnyal bizonyítja és orvosilag megindokolja a betegségét, a bíróság Önt elmarasztalja. Ha az eset áll fenn, hogy az eljárás nem volt szabályszerű, mert nem adtak módot Önnek ellenőrző intézkedések alkalmazására, továbbá az állatorvos szabályellenesen eljárta, amikor azt írta a bizonyítványba, hogy a kárért Ön felelős, ez más elbírálás alá esik. Az állatorvosnak nem szabad azt állítania, hogy a kárért Ön felelős, mert ő csak a tényállást írhatja le, amelyhez esetleg hozzáfűzheti a véleményét, amelyben táponponál a betegség keletkezési idejét a pontos bemondásával. A felelősség kérdésének megállapítása kizárólag a bíróság hatáskörébe tartozik. Az alaki szabálytalanságért a vevő nem felelős, csupán az eljáró állatorvos s ezért azt támasztunk, hogy Ön fizesse meg az ideiglenesen a vevő méltán és törvényes követelését s csupán azt kérje tőle, hogy az állatorvosi bizonyítvány pontos és törvényes másolatát adja át Önnek, melyet a bukaresti állatorvosi fakultásnak küldünk felmunkavégzés végett, felemlítvén

azt is, hogy ha a véleményezés Önre nézve kedvező lesz, azonesetben visszeresettel fog élni. A kifizetést pedig Ön az esetleges költségek elkerülése végett csupán feltételesen eszközli.

Hadirokkant. A hadirokkantakra nézve a „Hivatalos Lap” (Monitorul Oficial) 1927 évi 117-ik számában közölt rokkant-törvény a következőképpen intézkedik: 1. A 38-ik szakasz értelmében a hadirokkantak mentesek a községi éjjeliőri, küldőnci, stb. szolgálatok teljesítése alól. A 39-ik szakasz értelmében személyüket illetőleg mentesek az adózás és közmunka teljesítése, továbbá nyugdíjuk mentes a globális adó alól. A 41-ik szakasz arról intézkedik, hogy az állami monopol cikkek árusításával kizárólag csak ők bizhatók meg. 4. A 42-ik szakasz az államvasutakon 75 százalékos kedvezményt biztosít egy rokkantnak, valamint feleségének, továbbá a kiskoru, vagyis a 21 éven aluli gyermekeknek, ha valamennyien beszerezték arképes igazolványukat. 5. A 44-ik szakasz értelmében a kisajátított birtokok és házhelyekből igényük van részesedésre. 6. A gyermekek tandíjmentességet élveznek bármely iskolában vagy egyetemen. 7. A 49-ik szakasz szerint a katonai és más közintézményeknél levő kimérések, nyilvános arusító bódék, valamint a községi korezmákba levő arusító jog, minden árverés mellőzésével, a rokkantnak adandó bérbe. 8. Az 50-ik szakasz kimondja, hogy az állami fürdőekben díjtalan lakásra, fűtésre, világításra és díjmentes fürdőre van igényük. 9. Az 51-ik szakasz szerint a hadirokkantának joguk van díjmentes tüzelőfára, melyet az illetékes erdőgondnokság utal ki, valamint igényük van a szükséges építőanyagra is.

V. I. Mint írja, a magtárjában levő gabonáját a magtári szuszok, vagy gabonazsizsik (Buechus pisi) pusztítja. A magtárban a legnagyobb tisztaság kell legyen, mert a gabonazsizsik ellenkező esetben nagyon elszaporodik. Miután a baj már megtörtént, az első dolga az legyen, hogy a zsizsikes gabonáját rostálja át, úgy, hogy a zsizsik a rostán kihulljon, s a kihullott állatokat el kell

VERGILIUS:

„GEORGICA”-ja

Szabó András igazgató-tanár
kitünő fordításában megjelent

Kapható a

Minerva R.-T. könyvesboltjában,

Cluj-Kolozsvár, S.r. Regina Maria
(v. Deák Ferenc-u.) 1.

Ára 60— lei.

pusztítani. Az elpusztításra igen alkalmas a következő módszer. A kirostált és garmadába hányt gabonát zsákokkal, juhbőrökkel vagy rongyokkal leborítjuk. Ezen takarók alá szívesen húzódik meg a zsizsik. Ha azután néhány óra múlva felszedjük a takarókat, sok zsizsiket kirázhatunk belőlük, amelyeket elpusztítunk. Az is nagyon fontos, hogy a gabonát gyakran át kell lapátolni, mert a zsizsik nem szereti a háborgatást s főképp az olyan gabonában szaporodik el, amelyet nyugodtan hagyunk. A magtárban ne legyenek rések és hasadékok, amelyekbe a zsizsik elbújhatik. Szemet hulladékot se tőrjünk, mert ez is hozzájárul a zsizsik elszaporodásához. A második fontos dolog az, hogy ne tartsunk magtárunkban semmi Pisum fajtát, tehát őszi borsót, Peluschkét, tavaszi borsót, csak abban az esetben, ha azt zsizsikmentesítettük, vagy megdaráltuk. Ebből következik, hogy a vetőmagnak elteendő tételeket augusztus hó elejéig, tehát azonnal okvetlenül zsizsikmentesítsük, a takarmánynak szánt tételeket és az aljakat pedig daráltassuk meg. A zsizsikmentesítést és megdarálást legkésőbb augusztus 15-ig el kell végeztetni, mert ebben az időben a zsizsik már ivarérett állapotban kimászott és az épületek buvóhelyeiben áttelelve tavasszal, borsóvirágzásuk kirepül a borsóföldre és petéjét a fejlődő szembe rakja. Minél több zsizsik tel el földjeink közelében, annál több zsizsik lesz borsóinkban.

A szerkesztésért felel

GYALLAY DOMOKOS

Rendelje meg a
PÁSZTORTÚ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre . . . 500 L. Félévre
Negyedévre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5.
Kérjen mutatványszámot.

Szerkesztői üzenetek

Előző számainkban állandóan figyelmzettük előfizetőinket a hátrálékos díjak beküldésére. — Felemlítettük, hogy a nyári hónapok a legnehezebbek, akkor jön be a legkevesebb pénz, holt a kiadásaink ugyanazok, mint az őszi vagy a téli hónapokban. Felhívásunk nem hangzott el hiába, mert előfizetőink közül nagyon sokan kifizették hátrálékaikat s akik eddig még nem fizethettek, ezek közül többen ígérték, hogy rövid időn belül rendezik hátrálékaikat. — Számtalan levélben biztosítottak bennünket előfizetőink hűségéről s hogy lapunk mellett ezután is híven kitartanak. Ez nagy megnyugvás számunkra. Igyekszünk is, hogy lapunk tartalma olyan legyen, amelyben az olvasó mindent megtaláljon s amely úgy a gazdákat, mint a többi előfizetőket érdekli.

Most ismételten azokhoz fordulunk, akik eddig bármely okból kifolyólag elmulasztották a hátrálékuk rendezését. Tegyük magukévá lapunk ügyét, amely nem csak a mi magánügyünk, hanem az egész magyarságé. — Küldjék be a hátrálékokat s ha egyszerre nem tudják ezt megtenni, örömmel vesszük ha most beküldik a hátrálék felét s a másik felét később. Ha ez megtörténik, akkor lapunkat miékként eddig is tettük, minden héten pontosan eljuttatjuk előfizetőinkhez.

K. D. Gerliste, S. M. Szamoskrassó, N. J. Szer, V. S. Deményháza, K. L. Nagyszalonta, F. I. Világos, S. L. Kézdivásárhely, D. F. Világos.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Sz. I. Zágón. A megrendelt könyvet még a múlt hó folyamán elküldtük, amelyet azóta bizonyára meg is kapott. Ha nem érkezett volna meg, kérjük értesítését.

Névtelen. Sajnos, levelét nem értjük egészen. Mi többet nem tehetünk az ügy érdekében. Különben is a részletkérdések megtár-

gyalására nem tartjuk alkalmasnak lapunkat.

A következő befolyt nyugtázzuk: Dr. J. E. Nagy 85, K. Gy. Nagyenyed 150, F. Erdőgyarak 100, T. S. Sz. hid 155, P. A. Csikesobottó, A. M. Gyanta 143, K. K. bergenyé 155, F. G. Medgye, S. F. Hidvég 150, B. L. Deményháza 155, Ifj. T. A. Nyári, vényes 155, G. E. Kézdivásárhely 150, T. J. Józsefháza, J. Kobátfalva 150 Lej.

Minden áruszállítási díj részét vesz, épen ezért

kifünő és olcsó regény és szakkönyvekért forduljanak a **MINERVÁHOZ**
Cluj-Kolozsvár, Str. Reginelei (volt Deák F. utca) 1.

MEGJELENT

A

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

című mezőgazdasági és közgazdasági folyóirat

augusztusi száma
Előfizetési díja egy évre 80 leu

Mutatványszámokat bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5.